

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/525/2023-MMM-1

Asia: LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI
MÄÄRÄAIKAISISTA MAATALOUDEN JA VESIVILJELYN KUSTANNUSTUISTA

Hallitus esittää määräaikaista maatalouden sähkö- ja lannoitetukea. Tuella korvattaisiin osittain sähkön ja lannoitteiden hinnannoususta aiheutuvaa tuotantokustannusten nousua. Tuella halutaan osittain varmistaa kotimaisen tuotannon jatkuminen ja huoltovarmuuden säilyminen tilanteessa, jossa tuotannon kannattavuus ja toiminnanharjoittajien maksuvalmius ovat heikentyneet, sekä varmistaa maatilojen taloudelliset mahdollisuudet hankkia kasvukauden 2023 viljelyn onnistumisen edellytyksenä olevat lannoitteet.

Suora tuki lannoitteiden hankintaan per hankittu lannoitetonni ei ole huoltovarmuuden näkökulmasta järkevää. Esitys ei tällaisenaan ole myöskään oikeudenmukainen. Tuki kohdentuu tiloille, jotka ovat voimakkaasti riippuvaisia ostopanoksista, eikä tuki kannusta optimoimaan ravinteiden käyttöä ja viemään tuotantoa tilatasolla kestävämpään suuntaan. Tuki syrjii tiloja, jotka ovat panostaneet ravinteiden suhteen omavaraisempaan ja siten kestävämpään tuotantoon. Tällaisia ovat esimerkiksi luomutilat, joiden ravinnehuolto perustuu maan kasvukunnon parantamiseen ja ravinteiden kierrätykseen fossiilisten tuontiravinteiden sijaan. Myös luomutilojen kustannukset ovat nousseet, koska energian hinnannousun ja inflaation vuoksi tilojen kaikki kustannukset ovat nousseet. On väärin, että tiloja, jotka ovat jo tehneet tarvittavat ratkaisut tuotannon muuttamiseksi omavaraisemmaksi ja kestävämmäksi, ei palkita siitä, vaan tukea halutaan kohdentaa tiloille, jotka ovat kaikista riippuvaisimpia ulkopuolisista panoksista. Minimissään tulisi tuen olla kytkettynä peltojen ravinnetarpeeseen. Mikäli mitään mekanismia, joka on kytketty ravinnetarpeeseen ei tuen ehdoksi määritellä, niin mikä estää toimijaa ostamasta ravinteita varastoon ja myymästä niitä eteenpäin seuraavan vuonna? Tuki tulisi kytkeä lannoitteiden ravinnepitoisuuksiin sekä kannustaa kierrätysravinteiden hankintaan, samalla tulisi selvittää miten parhaiten voidaan lannan käyttöä helpottaa.

Ehdotamme että tuki maksetaan typpi kiloa/tonnia kohti ja että tuki olisi korotettu orgaanisille lannoitteille tai että tukea orgaanisille lannoitteille myönnettäisiin alemman keskihinnan perusteella esim tukea 0,45 * 400 euroa/tonnia ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 300 euroa/tonni. Ehdotamme myös että lannoitteiden kustannustuen alarajaa alennetaan, jotta tuki olisi myös pienempien tilojen sekä tilojen käytössä, jotka eivät käytä suuria määriä ostolannoitteita. Ehdotamme että tukea ei maksettaisi, jos tuen määrä olisi alle 600 euroa.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja

Luomuliitto ry
PL 145
00101 Helsinki

luomuliitto@luomuliitto.fi

Y-tunnus 0641419-1